

05.12.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**05 Aralık 2023
Salı**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

05 Aralık 2023 Salı

YASAMA BÖLÜMÜ

TBMM KARARI

1398 Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Gerekliği Takdirde Türkiye Sınırları Dışında Harekât ve Müdahalede Bulunmak Üzere Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanını Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca 2 Ocak 2020 Tarihli ve 1238 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla Verilen ve Son Olarak 21 Haziran 2022 Tarihli ve 1320 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla Uzatılan İzin Süresinin 2 Ocak 2024 Tarihinden İtibaren Yirmi Dört Ay Uzatılmasına Dair Karar

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİK

— Ordu Hizmet Hayvanlarına Muharebe Şartlarında ve Veteriner Hekim Personel Yokluğunda, Veteriner Hekim Olmayan Personelin Yapmaya Yetkili Oldukları İlk Yardım Müdahaleleri Hakkında Yönetmelik

KURUL KARARI

— Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 23/11/2023 Tarihli ve 10731 Sayılı Kararı

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 28/9/2023 Tarihli ve E: 2018/128, K: 2023/159 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 8/11/2023 Tarihli ve E: 2023/93, K: 2023/191 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 6/9/2023 Tarihli ve 2020/600 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 6/9/2023 Tarihli ve 2020/20482 Başvuru Numaralı Kararı

WWF iklim hedeflerinin maliyetini açıkladı: Artık trilyon dolarlara ihtiyaç var

Hava sıcaklıkları insan faaliyetleri kaynaklı iklim değişikliği etkilerinin yoğunlaşmasıyla artmaya devam ediyor. Bu sene küresel ortalama sıcaklığın 17,23 dereceye ulaşmasıyla birlikte 6 Temmuz 2023 "kaydedilen en sıcak gün" olarak kayda geçti. Dünya Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF) finans yöneticisi Aaron Vermeulen, sadece küresel güney ülkelerinin iklim hedeflerine ulaşabilmeleri için 2030'a kadar yıllık 4,5 trilyon dolara ihtiyaç duyulacağını söyledi.

Birleşik Arap Emirlikleri'nin Dubai kentinde devam eden Birleşmiş Milletler (BM) İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 28. Taraflar Konferansı (COP28) kapsamında Dünya Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF) tarafından "İklim İçin Hemen Finansman! İklim Finansmanının Kilidini Açmak" başlıklı panel düzenlendi.

'OLUMLU SİNYALLER SADECE EMEKLEME AŞAMASINDA'

WWF'in İklim ve Enerji Politikaları yöneticisi Fernanda Carvalho, iklim eylem planında finansman sorununun önemli meselelerden biri olduğuna dikkat çeken, "COP28'e bazı olumlu sinyallerle başladığımızı düşünüyorum ama ihtiyacımız olan kaynağı göz önünde bulundurduğumuzda bu olumlu sinyaller aslında sadece emekleme aşamasında." dedi.

05.12.2023

COP zirvelerinde, çeşitli fonlara milyarlarca dolar aktarılacağı yönünde taahhütler verildiğini hatırlatan Carvalho, öte yandan gelinen son noktada artık trilyon dolar seviyesinde fonlara ihtiyaç duyulduğunu belirtti.

'2030'A KADAR YILLIK 4,5 TRİLYON DOLARA İHTİYAÇ VAR'

WWF Finans departmanı yöneticisi Aaron Vermeulen ise "Sadece küresel güney ülkelerinin, iklim hedeflerine ulaşabilmeleri için 2030'a kadar yıllık 4,5 trilyon dolara ihtiyacı olacak." şeklinde konuştu.

Vermeulen, iklim hedeflerine ulaşılması için hükümetler kadar özel finans sektörünün de yeni stratejiler geliştirmesi gerektiğinin altını çizdi ve BM'nin, sıfır emisyon hedeflerine ulaşılması için gereken finansmandan çok uzak olduğunu belirtti.

Avrupa Merkez Bankasının, iklim krizi risklerine karşı bankalardan çeşitli taleplerde bulunduğunu hatırlatan Vermeulen, "Eğer bu Avrupa'da gerçekleşmezse, dünyanın geri kalanında hiç gerçekleşmez." dedi.

İklim kriziyle mücadelede ihtiyaç duyulan finansman ile ayrılan fonlar arasında ciddi fark olduğuna dikkat çeken Orman departmanı yöneticisi Fran Price, "2030'a kadar orman kaybını durdurmak ve tersine döndürmek için ortalama yıllık 460 milyar dolara ihtiyaç duyulduğu tahmin ediliyor." diye konuştu.

Bankacılar hesapladı: Merkez Bankası'nın toplam rezervleri tarihi zirvede

Bankacıların hesaplamalarına göre, Merkez Bankası (TCMB) toplam rezervleri geçen hafta 140 milyar doları aşarak yeni tarihi zirvesine çıktı.

Reuters'ın hesaplamalarına başvurduğu beş bankacı 24 Kasım ile biten hafta 136.5 milyar dolar olarak açıklanan toplam rezervlerin geçen hafta 3.5-3.8 milyar dolar arttığını hesapladı.

TL'nin seviyesini belirlemek için rezerv satışlarına seçim sonrası son verilmesinin ardından rezervlerde başlayan yükseliş trendi Haziran ayından bugüne devam ediyor.

İlgili veriler TCMB analitik bilanço verilerinden ve öncü göstergelerden hesaplanabiliyor. Resmi veriler Perşembe günü 14:30'da açıklanacak.

TCMB hesaplanan rezerv verisine ilişkin yorum yapmadı.

Kasım enflasyonu belli oldu

TÜİK, kasım ayı tüketici ve üretici fiyat artışlarını açıkladı. TÜFE, kasım ayında beklentilerin bir miktar altında gelirken, tüketici enflasyonu bir önceki aya göre ılımlı da olsa hareketlendi.

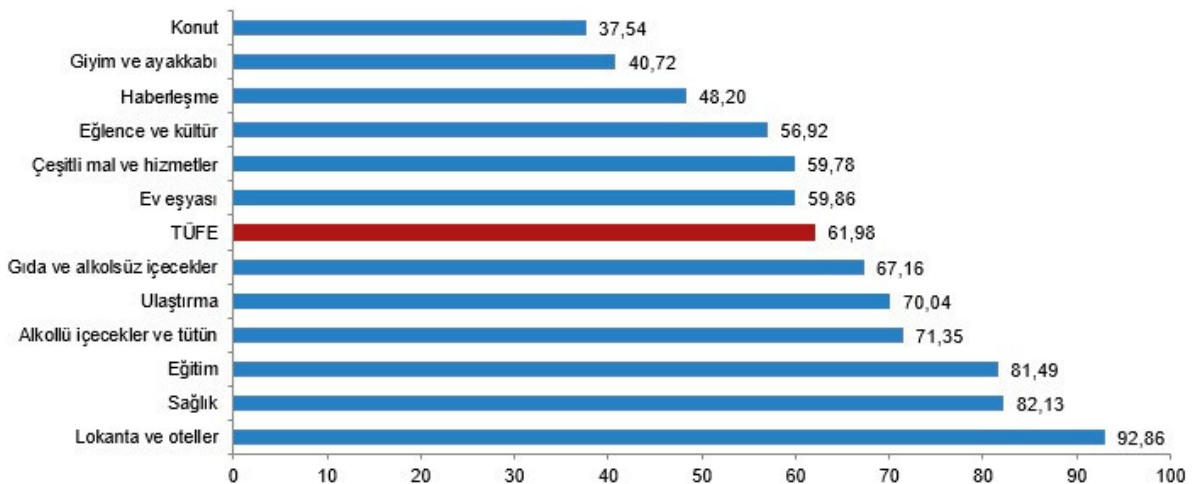

TÜİK verilerine göre; tüketici fiyatları (TÜFE) kasım ayında **aylık bazda yüzde 3,28** arttı. Yıllık enflasyon yüzde 61,36'dan **yüzde 61,98** seviyesine yükseldi.

TÜFE'nin artan gıda ve hizmet fiyatları ile doğalgaz kullanımının artmasıyla aylık yüzde 3,8 artması, yıllık TÜFE'nin ise sınırlı artış kaydederek yüzde 62,8 olması bekleniyordu.

Çekirdek enflasyon yüzde 69,8'den **yüzde 68,89'a** geriledi.

Aylık bazda en yüksek fiyat artışı **yüzde 11,17 ile konutta** yaşanırken, yıllık bazda en yüksek fiyat artışı **yüzde 92,86 ile lokanta ve otellerde** gerçekleşti.

Bu arada ENAG, aylık tüketici fiyat artışını yüzde 5,58 ve yıllık enflasyonu yüzde 129,27 olarak hesapladı.

Ekonomistler, geçmiş enflasyonist etkilerinin zayıflamasıyla, TÜFE'nin aylık artış hızının yavaşlama eğiliminde olduğunu dile getirirken, bu eğilimin devamını ise gelecek dönemde döviz kurları, işgücü maliyetleri, iç talep, kamu zamları ve vergi ayarlamaları gibi unsurların destekleyici olmasına bağlı buluyorlar.

Üretici fiyatlarında yüzde 42,25 artış

Yurtiçi üretici fiyatları (Yİ-ÜFE) aylık yüzde 2,81 ve yıllık yüzde 42,25 artış gösterdi.

TÜİK hesaplamalarına göre; Yİ-ÜFE (2003=100) 2023 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre yüzde 2,81, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 42,59, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 42,25 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 53,15 artış gösterdi.

Sanayinin dört sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında yüzde 65,49 artış, imalatta yüzde 54,11 artış, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında yüzde 30,00 azalış ve su temininde yüzde 70,23 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında yüzde 46,45 artış, dayanıklı tüketim malında yüzde 61,16 artış, dayanıksız tüketim malında yüzde 68,11 artış, enerjide yüzde 5,91 azalış ve sermaye malında yüzde 65,21 artış yönünde şekillendi.

Kasımda fiyatı en fazla artan ürün "tereyağı", en çok düşen "taze meyveler" oldu

Tüketici fiyatları bazında kasımda en fazla fiyat artışı yüzde 13,63 ile tereyağında, en fazla fiyat düşüşü ise yüzde 4,96 ile taze meyvelerde görüldü.

Tüketici fiyatları bazında kasımda en fazla fiyat artışı yüzde 13,63 ile tereyağında, en fazla fiyat düşüşü ise yüzde 4,96 ile taze meyvelerde görüldü.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, geçen ay tereyağındaki fiyat artışını yüzde 11,94 ile konserve edilmiş veya işlenmiş sebze ve sebze içerikli ürünler, yüzde 10,30 ile taze süt izledi.

Kasımda fiyatı en çok artış gösteren diğer ürünler arasında yüzde 10,02 ile sigaralar, yüzde 9,94 ile peynir, yüzde 9,77 ile kuru sebze ücreti yer aldı.

Geçen ay en fazla fiyat düşüşü ise yüzde 4,96 ile taze meyvelerde oldu. Bunu, yüzde 3,19 ile diğer büyük ev aletleri, yüzde 2,26 ile elektrikli küçük ev aletleri, yüzde 2,25 ile kara yolu ile şehirler arası yolcu taşımacılığı, yüzde 1,72 ile çocuk giyimi takip etti.

05.12.2023

TÜİK'in tüketici fiyatları endeksine göre, kasımda aylık bazda fiyatları en fazla artan ürünlerle bunların bir önceki aya göre değişim oranları şöyle:

Tereyağı	13,63
Konserve edilmiş veya işlenmiş sebze ve sebze içerikli ürünler	11,94
Taze süt	10,30
Sigaralar	10,02
Peynir	9,94
Kuru sebze	9,77
Ev ile ilgili temizlik malzemeleri	7,92
Kümes hayvanları eti	5,68
Pirinç	4,97
Mücevheratlar, saat ve kol saatleri	4,47

Kasımda fiyatı en fazla düşen seçilmiş ürünler ile bir önceki aya göre değişim oranları ise şöyle:

Makarna çeşitleri	-0,18
Çamaşır makinesi, kurutucu, bulaşık makinesi	-0,34
Kişisel ulaştırma araçlarının yakıt ve yağları	-1,06
Patates ve bazı yumru bitkiler	-1,12
Yumurta ve yumurta ile ilgili ürünler	-1,26
Çocuk giyim	-1,72
Karayolu ile şehirler arası yolcu taşımacılığı	-2,25
Elektrikli küçük ev aletleri	-2,26
Diğer büyük ev aletleri	-3,19
Taze meyveler	-4,96

Şimşek: Enflasyondaki düşüş cesaret vericidir

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, kasımda da devam eden çekirdek enflasyondaki düşüşün cesaret verici olduğunu bildirerek, "Enflasyonla mücadele süreç işi, programımızı kararlılıkla uyguluyoruz, başaracağız." ifadesini kullandı.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, kasımda da devam eden çekirdek enflasyondaki düşüşün cesaret verici olduğunu bildirerek, "Enflasyonla mücadele süreç işi, programımızı kararlılıkla uyguluyoruz, başaracağız." ifadesini kullandı.

Şimşek, sosyal medya hesabından TÜİK tarafından açıklanan kasım ayı enflasyon verilerine ilişkin paylaşım yaptı.

"Kasım ayında da devam eden çekirdek enflasyondaki düşüş cesaret vericidir. C endeksindeki (enerji, gıda, içecek, tütün, altın hariç TÜFE) aylık artışlar önemli ölçüde zayıfladı." değerlendirmesinde bulunan Şimşek, söz konusu oranın eylül ayında yüzde 5,28, ekim ayında yüzde 3,72 ve kasım ayında yüzde 1,96 olduğuna işaret etti.

Şimşek, bu oranların, enflasyonda ciddi momentum kaybına işaret ettiğini belirterek, "Yıllıklandırılmış çekirdek enflasyon, hedeflerimizle uyumlu. Enflasyonla mücadele süreç işi, programımızı kararlılıkla uyguluyoruz, başaracağız." ifadesini kullandı.

2024 Asgari Ücret: Erdoğan'ın Tek Zam Açıklaması Tahminleri Değiştirdi: Asgari Ücret Ne Kadar Olur?

Milyonlarca çalışanın beklediği 2024 asgari ücret zammı için gözler Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nda olacak. Merkez Bankası eski Başekonomisti Hakan Kara, asgari ücrete yönelik hesaplamasının sonuçlarını paylaştı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, asgari ücret görüşmeleri öncesinde yaptığı açıklamada, 2024'te asgari ücrete tek zam yapılacağını söyledi. Erdoğan'ın bu açıklaması, 2024 asgari ücret tahminlerini yeniden değiştirdi.

2024 ASGARİ ÜCRET ZAM TAHMİNLERİ

Merkez Bankası eski Başekonomisti Hakan Kara, Erdoğan'ın açıklamasının ardından yaptığı değerlendirmede, asgari ücrete TCMB'nin yüzde 36 enflasyon tahmini esas alınması halinde yaptığı 2024 asgari ücret hesaplamasını paylaştı.

Hakan Kara, Erdoğan'ın tek zam açıklamasının ardından ise asgari ücretin 17 bin 500 bin lira civarında olacağını tahmin ettiğini belirtti.

%36 ENFLASYON ESAS ALINIRSA ASGARİ ÜCRET 17 BİN 500 TL OLABİLİR

X hesabından 2024 asgari ücret ne kadar olur sorularına cevap niteliğinde bir paylaşım yapan Hakan Kara, “Ücret artış sıklığının tekrar yılda bire indirilmesi durumunda, TCMB'nin %36 enflasyon tahminini dahi esas alırsak: 2024'te ortalamada ilave alım gücü kaybı yaratmayacak asgari ücret 17.500 TL (%53,5

05.12.2023

artış). Bu hesabı nasıl yaptığıma ilişkin çok soru geldi. TÜRK-İŞ'in ölçtüğü aylık sınırının 2024'te %36 (TCMB tahmini) artacağını varsaydım (daha yüksek de olabilir). Yılda bir kez ayarlama yapılacaksa asgari ücreti 2024 ortalama aylık sınırına eşitleyen değer yaklaşık 17.500 TL oluyor.” ifadelerini paylaştı.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu işçi, işveren ve hükümet temsilcilerinden oluşuyor. Komisyon, asgari ücreti belirlerken enflasyon, büyüme ve işsizlik gibi faktörleri dikkate alıyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın asgari ücrete tek zam yapılacağı açıklamasının ardından, 2024 asgari ücret tahminleri şekillenmeye başladı. Komisyonun yapacağı toplantılar sonucunda 2024 asgari ücret ne kadar olacak netlik kazanacak.

Türkiye’de usta maaşları, genel müdür maaşını yakaladı

Eleman.net’in araştırmasına göre, en çok çalışan arayan sektörlerin başında gıda, güvenlik, restorancılık ve üretim gelirken, farklı sektörlerde kaynakçı, seramik ustası, forklift operatörü gibi çeşitli meslek dallarında 66 bin TL’ye varan rakamlarda usta aranıyor. Araştırmaya göre, usta maaşları genel müdür maaşları seviyesine geldi.

Dijital istihdam platformu eleman.net, en çok hangi sektörlerde, hangi maaş aralıklarında çalışan arandığına dair bir araştırma gerçekleştirdi. Araştırmaya göre 2022’den 2023’e iş ilanları yüzde 127,85 artarak 90,361’den 206,097’ye yükselirken en çok eleman arayan sektörlerin başında gıda, güvenlik, restorancılık ve üretim sektörleri geldi. eleman.net’in Meslek Rehberi verilerine göre en gözde meslekler arasında güvenlik görevlisi, temizlik görevlisi, eleman, depo elemanı, muhasebe elemanı yer alıyor.

Usta maaşları artıyor

eleman.net gerçekleştirdiği araştırma ile bir yandan istihdam problemi yaşayan sektörleri, diğer yandan da bu sektörlerin maaş aralıklarını ortaya koydu. Araştırmaya göre İstanbul’da en çok tecrübeli eleman arayan sektörlerin başında üretim, otomotiv, enerji, finans, sağlık, perakende, turizm sektörü yer aldı.

eleman.net’in Meslek Rehberi verilerine göre bu sektörlerde maaş aralıkları; üretim sektöründe üretim elemanı 13.100-25.600 TL ve üretim mühendisi 17.800 – 37.300 TL aralığında, otomotiv sektöründe otomotiv teknikeri 14.700-38.300 ve otomotiv mühendisi 27.500-61.000 TL aralığında, enerji sektöründe enerji uzmanı 23.100 –

52.000 TL ve enerji mühendisi 18.000 – 48.200 TL aralığında, finans sektöründe ön muhasebe elemanı 12.700 – 26.300 TL ve mali işler sorumlusu 19.200 – 33.600 TL aralığında, sağlık sektöründe doktor 48.800 – 115.800 TL ve hemşire 13.400 – 28.900 TL aralığında, perakende sektöründe satış temsilcisi 15.400 – 31.700 TL ve mağaza müdürü 15.500 – 31.600 TL aralığında turizm sektöründe resepsiyonist 12.400 – 26.400 TL ve otel müdürü 25.600 – 65.800 TL olarak yer aldı.

Genel müdür maaşına en yakın ücret alan ustalar

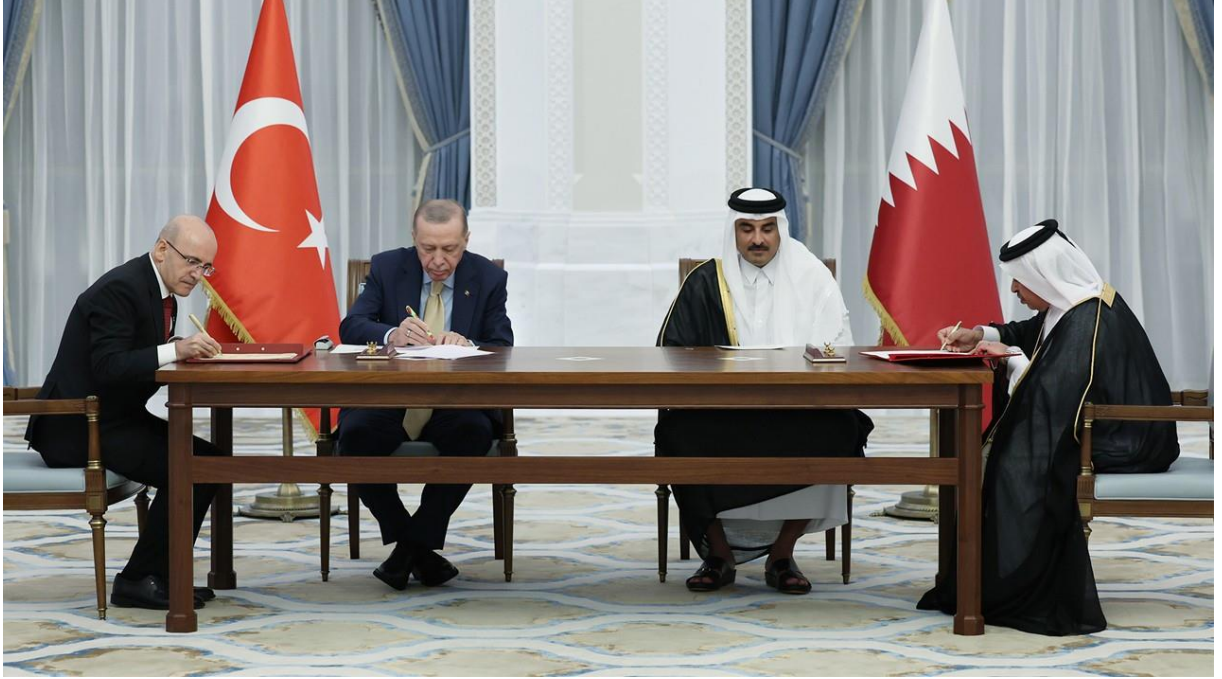
İŞKUR'un 2023 İş Gücü Piyasası Analizi'ne göre teknoloji, inşaat ve metal işleme gibi bazı sektörlerde ustalık seviyesindeki çalışanların maaşı genel müdür maaşlarına yaklaştı. eleman.net ise her yıl düzenlemiş olduğu asgari ücret beklentisi araştırması için 120 farklı pozisyondaki kişiye maaş aralıklarını sorarken gelen cevaplara göre genel müdür maaşına en yakın olan meslekler arasında; demir ustası, kaynakçı, seramik ustası, dekoratif boya ustası, loder (kepçe) operatörü ve forklift operatörü yer aldı. Bunun sebepleri arasında ustalık seviyesindeki çalışanların genellikle yüksek düzeyde teknik bilgi ve beceri gerektiren işler yapması ve bu işlerin yüksek sorumluluk ve risk içeriyor olması göze çarptı.

Sektörler 1-5 yıl arası tecrübe istiyor

eleman.net verilerine göre en çok eleman aranan güvenlik, üretim, gıda ve restorancılık gibi sektörlerde genellikle 1-5 yıl arası deneyim bekleniyor. Bu süre pozisyon ve sektörler göre artış da gösterebiliyor. Teknoloji, inşaat, metal işleme, sağlık ve enerji sektörleri en gözde meslekleri barındıran alanlar olarak öne çıkarken; teknoloji, inşaat, metal işleme, sağlık ve enerji sektörlerindeki mavi yaka çalışanlar, teknik bilgi ve deneyimleri sayesinde usta seviyesine ulaşarak diğer sektörlerdeki beyaz yaka çalışanlarla benzer maaş düzeylerine erişebilme imkanı buluyor. Ekonomik büyümenin yavaşlaması, teknolojik gelişmeler ve nüfus yapısındaki değişim istihdam sorunlarının temel nedenleri arasında yer alırken; üretim, sağlık, eğitim, inşaat, metal işleme, tekstil ve turizm sektörleri de istihdamda sorun yaşıyor.

Türkiye ile Katar arasında ortak bildiri ve 12 anlaşma imzalandı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Katar Emiri Şeyh Temim bin Hamed Al Sani huzurunda çeşitli alanlarda 12 işbirliği anlaşması ile Yüksek Stratejik Komite 9. Toplantısı Ortak Bildirisi imzalandı.

Lusail Sarayı'ndaki baş başa görüşmenin ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Katar Emiri Şeyh Al Sani, Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Komite 9. Toplantısı'na başkanlık etti.

Toplantının ardından Erdoğan ve Al Sani'nin huzurunda, iki ülke arasındaki anlaşmaların imza törenine geçildi.

"Türkiye Cumhuriyeti ve Katar Devleti Arasında Yüksek Stratejik Komite Dokuzuncu Toplantısına İlişkin Ortak Bildiri" Dışişleri Bakanı Hakan Fidan ve Katar Dışişleri Bakanı Muhammed bin Abdurrahman Al Sani tarafından imzalandı.

"Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Katar Dışişleri Bakanlığı Arasında Karşılıklı Çıkar Sağlayan Konular Hakkında Siyasi İstişareler Kurulmasına Dair Mutabakat Zaptı"na Dışişleri Bakanı Fidan ve Katar Dışişleri Bakanı Al Sani imza attı.

"Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Katar Kültür Bakanlığı Arasında Kültürel Alanda İşbirliği Mutabakat Zaptı'nın Uygulanmasına Yönelik Üçüncü Yürütme Programı 2024-2025" Dışişleri Bakanı Hakan Fidan ile Katar Kültür Bakanı Abdurrahman bin Hamed Al Sani tarafından imzalandı.

"Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Katar Devleti Çalışma Bakanlığı Arasında Çalışma Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı"nı Dışişleri Bakanı Hakan Fidan ve Katar Çalışma Bakanı Ali Bin Semih Al Marri imzaladı.

"Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü ile Katar Devleti Hayır İşleri Düzenleme Kurumu arasında İnsani Yardım ve Hayır İşleri alanında İşbirliği Hususunda Mutabakat Zaptı" Dışişleri Bakanı Hakan Fidan ve Katar Sosyal Kalkınma ve Aile Bakanı Meryem binti Ali bin Nasır el-Misned tarafından imza altına alındı.

"Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Katar Devleti'ndeki Lusail Üniversitesi Arasında Türkiye Türkçesi Öğretim Merkezleri Kurulmasına İlişkin İşbirliği Protokolü"nü Dışişleri Bakanı Hakan Fidan ve Lusail Üniversitesi Rektörü Ali Bin Fetais Al Mari imzaladı.

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması"na Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler ve Katar Başbakan Yardımcısı ve Savunma Bakanı Halid bin Muhammed Al Atiyye imza attı.

"Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Katar Devleti Hamad Bin Khalifa Üniversitesi Arasında Bilimsel İşbirliği için Mutabakat Zaptı" ile "Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Katar Devleti Hamad Bin Khalifa Üniversitesi Arasında Stratejik İşbirliği Anlaşması" Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ile Katar Vakfı Hamad bin Khalifa Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Şeyha Hind bint Hamad Al Sani tarafından imzalandı.

"Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Katar Devleti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı arasında Bilgi ve İletişim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı"na Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ile Katar İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanı Muhammed bin Ali Al Mannai imza attı.

"Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Katar Devleti Maliye Bakanlığı Arasında Ortak İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı"nı Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ve Katar Maliye Bakanı Ali bin Ahmed Al Kuwari imzaladı.

"Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ile Katar Ticaret ve Sanayi Odası Arasında Yatırımın Teşviki Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı" Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkanı Burak Dağlıoğlu ile Katar Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Şeyh Halife bin Casim Al Sani tarafından imza altına alındı.

"Türkiye İhracatçılar Meclisi ile Katar Ticaret ve Sanayi Odası Arasında Mutabakat Zaptı"nı ise Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mustafa Gültepe ve Katar Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Şeyh Halife bin Casim Al Sani imzaladı.

Son dakika haberi: İYİ Parti ittifak kararını verdi

İYİ Parti Genel İdare Kurulu (GİK), oy çokluğu ile yerel seçimlere tek başına gitme kararı verdi. CHP'nin işbirliği teklifi 14 evet oyuna karşın 35 ret oyuyla reddedilmiş oldu.

'İYİ Parti ve CHP 2024 yerel seçimlerinde işbirliği yapacak mı' sorusunun yanıtı merak ediliyordu. İYİ Parti seçimlerde ittifak kararını açıkladı.

İYİ Parti Genel İdare Kurulu (GİK), oy çokluğu ile yerel seçimlere tek başına katılma kararı aldı. CHP'nin işbirliği teklifi, 14 evet oyuna karşın 35 ret oyuyla '**oy çokluğuyla**' reddedilmiş oldu.

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener'i ziyaret eden CHP Genel Başkanı Özgür Özel, "**Yerel seçimde iş birliği**" teklifini Meral Akşener'e sunmuş, İYİ Parti'nin alacağı karara saygı duyacaklarını söylemişti.

Kürşüd Zorlu: Mahalli seçimlere hür ve müstakil olarak girme kararı verilmiştir İYİ Parti Sözcüsü ve Medya İlişkileri Başkanı Prof. Dr. Kürşad Zorlu konuyla ilgili yaptığı basın açıklamasında "İYİ Parti kendisine bir çıkış yolu aradığı bu süreçte, mahalli idareler süreci rotasının yeniden belirlenmesi anlamını taşıyacaktır. Yetkili kurumlarımızla istişarede bulunarak ardından da oylamaya geçilmiştir. **Yapılan oylama neticesinde İYİ partimizin hür ve müstakil olarak girme kararı verilmiştir**" diye konuştu.

Bir enflasyon hesabı ancak bu kadar çorba edilebilirdi!

Alaattin AKTAŞ

05 Aralık 2023 Salı

Önce şu oranları kısaca aktaralım. Kasım ayında tüketici fiyatları yüzde 3.28 oranında arttı. On bir aylık artış yüzde 60.09, yıllık artış yüzde 61.98 oldu.

Aralık ayı artışının yüzde 3 dolayında gelmesi halinde yıl yüzde 65'lik tahminle uyumlu şekilde kapatılacak.

Kasım ayı artışı normalde çok daha fazla olabilirdi ama doğalgazdaki uygulama bunu engelledi.

TÜİK, TÜFE hesaplamasında doğalgazla ilgili olarak topu Eurostat'a atmak suretiyle mayısta tuhaf bir uygulamaya başladı.

Konutlar için geçerli olmak üzere mayıs ayındaki doğalgaz tüketiminin tümü Enerji Bakanlığı bütçesinden karşılanmak suretiyle sübvansede edildi. Hazirandan başlayarak da 2024'ün mayısına kadar aylık 25 metreküplük tüketimin yine Enerji Bakanlığı bütçesinden karşılanacağı belirtildi.

Sonuçta mayıs ayında konutlar için doğalgaza tüketim ne olursa olsun hiç para ödenmedi. Zaten mayısta öyle çok fazla bir tüketim de olmazdı.

Kritik ve enflasyon hesaplamasını çorbaya çeviren karar işte o dönemde alındı. Sıfır fiyat uygulamasından söz ediyorum. TÜİK, 29 Mayıs 2023 tarihinde yaptığı açıklamayla doğalgazda sıfır fiyat uygulamasına geçildiğini belirtti.

Doğalgazın fiyatı nisandan mayısa düşmüş müydü, hayır. Ama örtülü olarak söylenen şeydu:

“Doğalgaza nisanda para ödediniz, mayısta ise hiç ödeme yapmayacaksınız, dolayısıyla doğalgazın fiyatını mayısta sıfır sayacağım.”

İlk bakışta yanlış değilmiş gibi gelebilir.

Peki şu soruya yanıt verelim:

Bir hane o ay otomobil almadığında, buzdolabını değiştirmedeğinde, mobilyasını yenilemediğinde, hadi daha basit kalemlerden gidelim, bir kadın vitrinde gördüğü eteği parası yetmediği ya da rengini beğenmediği için almaktan vazgeçtiğinde, anne-babalar çocuklarına yeni ayakkabı almayı bir ay ertelemek durumunda kaldıklarında vazgeçilen bu ürünler enflasyon hesabından çıkarılıyor mu?

İtirazı duyar gibiyim:

“Ama doğalgaz herkesi ilgilendiren bir tüketim kalemi.”

Acaba? Türkiye’de doğalgazın ulaşmadığı çok yer var. Onlar doğalgaz yerine tüp gaz, odun ya da başka yakıtlar kullanıyor. Peki tüp gaz ve diğer yakıtlar mayısta bedelsiz mi dağıtıldı ve öyle dağıtılmışsa onlar için de sıfır fiyat mı uygulandı? Tabii ki hayır.

Ayrıca Türkiye’de yıllardır hanelere kömür yardımı yapılıyor, başka yardımlar yapılıyor. Örneğin kömür yapılan dönemde kömür fiyatı için TÜFE’de sıfır fiyat yöntemi mi uygulanıyor?

Demek ki doğalgaz için **“Ama Eurostat öyle uyguluyor”** denilerek tercih edilen sıfır fiyat uygulaması yanlıştı.

Fiyat sabit ama enflasyona etkisi var

Kasım ayında doğalgaz fiyatı yüzde 478.89 artmış görünüyor. Lütfen dikkat, böyle bir artış yok, sadece artmış görünüyor. Zaten TÜFE’de kasım ayında en çok zam gören ürünler arasında doğalgaz yer almıyor bile. Çünkü bu artış sanal.

Gerçek hayatta doğalgaz fiyatı farklı, TÜİK’in TÜFE’de dikkate aldığı fiyat farklı.

Sıfır fiyat uygulamasının yanlışlığı şimdi çok daha iyi anlaşılıyor olmalı. Mayısta düğme yanlış iliklendi bir kere... Doğalgaz fiyatı mayısta sıfır olarak dikkate alındı; izleyen yaz aylarında da 25 metreküpe kadarki kullanımlar bedava olduğu için tüketim yine sıfır görüldü. Sıfır fiyat uygulaması mayısla sınırlıydı ama o 25 metreküp yüzünden bu uygulama fiilen devam ediyordu.

Doğalgazın nisanda 1547.12 olan endeksi, mayısta 0.03’e iniverdi, adeta sıfırlandı. Eylülle kadar hemen hemen böyle gelindi. Endeks ekimde 186.14, kasımda ise 1066.13 oldu. (Bu endeks çok büyük ağırlıkla doğalgazı, ancak beraberinde şehir gazı olarak bilinen kalemi de kapsadığı için mayıs sıfır değil, kasımdaki artış da doğalgaz fiyatındaki yüzde 478.89’luk artıştan farklı.)

Bir düzeltme...

Bu köşede 29 Kasım'da yer alan yazımda doğalgazın ekim ayındaki ağırlığının yüzde 0.32'ye indiğini yazmıştım. Bu hesaplamada bir hata yapmışım, meğer ağırlık daha da aşağı inmiş. Ekim ayındaki ağırlık yüzde 0.32 değil, yüzde 0.21 oldu. Buna göre doğalgaza kasımda "gelmiş görünen" yüzde 478.89 oranındaki zam TÜFE'yi 1.21 puan etkiledi. Zaten kapsamında doğalgazın da bulunduğu konut ana harcama grubundan kasım ayı artışına gelen etki 1.44 puan oldu.

Zam yapılmayan doğalgaz, enflasyonu yukarı çekiyor, hem de 1.21 puan. Ama sıfır fiyat yöntemi uygulanmasa bu oran çok daha yüksek çıkacaktı.

Hem unutmayalım, o sıfır fiyat uygulaması sayesinde geride kalan ayların enflasyonu da olması gerekenden düşük gelmişti.

TÜFE fiyat değişimini ölçer

Doğru hesaplanıp hesaplanmaması, gerçeği yansıtıp yansıtmaması ayrı bir tartışma konusu. Ama TÜFE özünde fiyat değişimini ölçer; fiyat düzeyini değil.

TÜFE fiyat değişimini ölçer; yaşam standardını değil.

TÜFE'nin açılımı "**tüketici fiyat endeksi**"dir, yani TÜFE bir geçinme endeksi değildir ki hanelerin harcamalarının düzeyini ölçsün.

Ama böyle sıfır fiyat tercihleri, TÜFE'yi fiyat değişimi ölçmekten çıkarıp bir anlamda sınırlı da olsa yaşam standardı ölçen bir endekse dönüştürüyor.

Aralık ayına etki 1.1-1.4 puan arasında bekleniyor

Kasım ayı için dikkate alınan 3.93 liralık doğalgaz fiyatı da, doğalgaz endeksi de geçen aralık ayına göre yaklaşık yüzde 35'lik bir ucuzlamaya işaret ediyor.

Bu fiyat da, bu oran da aslında sanal!

Ne doğalgaz 3.93 lira, ne yılbaşına göre yüzde 35 ucuzlama var. Tıpkı kasım ayında doğalgaza aslında yüzde 478.89 zam gelmediği, "**gelmiş**" görüldüğü gibi.

Kasım ayının neredeyse yarısı ılık geçti. Aralıkla birlikte kış kendini iyice hissettirmeye başladı ve doğalgaz kullanımı da haliyle artacak. Aralıktaki kullanım kasıma göre genellikle yüzde 100 artıyor.

Bu oran kasım ayı için dikkate alınan 3.93'lük fiyata doğrudan uygulanmıyor, hesaplama yöntemi 25 metreküplük ücretsiz kullanım dolayısıyla farklı. Yüzde 100'lük bir kullanım artışında birim fiyat 3.93'e göre o oranda artmayacak ve 5 lira dolayında kalacak. Bu da birim fiyatta kasıma göre yüzde 30 kadar bir artış demek.

05.12.2023

Doğalgazın ekimde yüzde 0.2'lere kadar düşen ağırlığı, kasımdaki kullanım artışıyla birlikte yeniden yüzde 1.8 dolayına çıkacak.

Ancak bu kez birim fiyat artışı yavaşladığı için TÜFE'ye yansıma yaklaşık olarak yine kasım ayı düzeyinde kalacak.

Doğalgazdan TÜFE'ye yansıma aralık ayında yüzde 1.1 ile yüzde 1.4 arasında bekleniyor. Orandaki düzeyi kullanım miktarındaki artış belirleyecek.

Yıllık enflasyon kasımda yüzde 61,98 oldu

Naki BAKIR

05 Aralık 2023 Salı

Tüketici fiyatları kasımda yüzde 3,28 arttı, on bir aylık fiyat artışı yüzde 60,09'a ulaşırken, yıllık enflasyon yüzde 61,98'e ulaştı. Kasımda doğal gaz tüketiminin artması ile birlikte en yüksek aylık artış yüzde 11,17 ile konutta yaşandı. Yıllık enflasyonun yüzde 17'lik bölümü, son bir yılda yüzde 67,09 pahalanan gıda; 11,12 puanı da yüzde 70,04 zamlanan ulaşımdan kaynaklandı.

Ana harcama gruplarının aylık ve yıllık enflasyona etkisi (Kasım 2023)					
Ana harcama grupları	Endekste ağırlığı (%)	Aylık değişim (%)	Aylık enflasyona katkı (Puan)	Yıllık değişim (%)	Yıllık enflasyona katkı (Puan)
Gıda ve alkolisiz içecekler	25,43	2,78	0,73	67,16	17,00
Alkollü içecekler ve tütün	3,57	9,16	0,33	71,35	2,58
Giyim ve ayakkabı	6,41	-0,31	-0,02	40,72	2,70
Konut	16,62	11,17	1,44	37,54	6,10
Ev eşyası	8,87	2,31	0,19	59,86	5,05
Sağlık	3,53	1,48	0,06	82,13	2,76
Ulaştırma	15,08	0,21	0,04	70,04	11,12
Haberleşme	3,30	3,43	0,10	48,20	1,59
Eğlence ve kültür	3,25	2,06	0,06	56,92	1,82
Eğitim	1,67	0,62	0,01	81,49	1,38
Lokanta ve oteller	7,82	2,51	0,23	92,86	7,15
Çeşitli mal ve hizmetler	4,64	2,26	0,10	59,78	2,74
TOPLAM	100,00	3,28	3,28	61,98	61,98

Tüketici enflasyonu kasım ayında yüzde 3,28 olarak gerçekleşirken, kış mevsimi ile birlikte ısınma amaçlı doğal gaz kullanımının başlamasının etkisiyle konut, aylık yüzde 11,17 ile en yüksek artış yaşanan ana harcama grubu oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı göre tüketici fiyatlarında (TÜFE) kasım ayındaki artışla birlikte on bir aylık kümülatif artış yüzde 60,9'a ulaştı. Kasımdaki aylık TÜFE artışı geçen yılın aynı ayındaki yüzde 2,88'lik oranın 0,40 puan üstünde gerçekleştiği için yıllık bazda enflasyon da ekim sonu düzeyine göre 0,62 puan yükselerek yüzde 61,98'e çıktı.

Böylece; Ekim 2022'de yüzde 85,51'e kadar yükseldikten sonra 8 aylık düşüş süreci sonunda bu yıl haziran sonu itibarıyla yüzde 38,21'e kadar inmiş olan yıllık enflasyon, kesintisiz yükseliş yaşadığı son beş ayda ise 23,77 puan arttı. On iki aylık ortalamalara göre TÜFE bazında enflasyon ise düşüşünü sürdürerek ekim sonundaki yüzde 54,26'lık düzeyinden kasım sonunda yüzde 53,40'a geriledi.

En yüksek aylık artış konutta

Kış mevsimine girilmesi dolayısıyla doğalgaz tüketiminin arttığı kasımda TÜFE kapsamındaki ana harcama grupları içinde en yüksek aylık fiyat artışı yüzde 11,17 ile konutta yaşandı. Aylık yüzde 3,28 olan TÜFE artışının 1,44'ü, toplam endekste yüzde 16,62 ile gıdadan sonra en büyük paya sahip olan bu harcama grubundan geldi.

Kasımda yüzde 9,16 ile en yüksek ikinci aylık artışın yaşandığı harcama grubu olan alkollü içecekler ve tütün, aylık TÜFE artışına 0,33 puan, aylık bazda yüzde 3,43 fiyat artışı yaşanan haberleşme ise genel orana 0,10 puanlık katkı yaptı. Endekste yüzde 25,43'le en büyük paya sahip olan gıdada kasım ayında yaşanan yüzde 2,78 oranındaki artış ile bu harcama grubu aylık enflasyona 0,73 puanla konuttan sonra en büyük katkıyı yaptı.

Enflasyonun seyri (TÜFE; %)				
	Aylık		Yıllık	
	2022	2023	2022	2023
Ocak	11,10	6,65	48,69	57,68
Şubat	4,81	3,15	54,44	55,18
Mart	5,46	2,29	61,14	50,51
Nisan	7,25	2,39	69,97	43,68
Mayıs	2,98	0,04	73,50	39,59
Haziran	4,95	3,92	78,62	38,21
Temmuz	2,37	9,49	79,60	47,83
Ağustos	1,46	9,09	80,21	58,94
Eylül	3,08	4,75	83,45	61,53
Ekim	3,54	3,43	85,51	61,36
Kasım	2,88	3,28	84,39	61,98
Aralık	1,18		84,27	

Diğer harcama gruplarından lokanta ve otellerde yüzde 2,51, ev eşyasında yüzde 2,31, çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 2,26, eğlence ve kültürde yüzde 2,06, sağlıkta yüzde 1,48, eğitimde yüzde 0,62, ulaşımda yüzde 0,21 artış yaşanırken, önceki aya göre yüzde 0,31'le fiyatların gerilediği tek ana harcama grubu giyim ve ayakkabı oldu.

Yıllıkta en yüksek artış lokanta ve oteller

Son bir yılda ise en yüksek fiyat artışı yüzde 92,86 ile lokanta ve otellerde gerçekleşti, bunu yüzde 82,13'le sağlık, yüzde 81,49'la eğitim, yüzde 71,35'le alkollü içecekler ve tütün, yüzde 70,04'le ulaştırma ve yüzde 67,16 ile gıda izledi. Yıllık artışlar ev eşyasında yüzde 59,86, çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 59,78, eğlence ve kültürde yüzde 56,92, haberleşmede yüzde 48,20, giyim ve ayakkabıda yüzde 40,72, konutta ise yüzde 37,54 oldu.

Yıllık enflasyona en büyük katkı gıdadan

Endeksteki ağırlığıyla orantılı olarak yıllık enflasyona en büyük katkı ise 17 puanla, gıdadaki fiyat artışından geldi. Bunu 11,12 puanla ulaştırma, 7,15 puanla lokanta ve oteller, 6,1 puanla konut izledi. Ev eşyası ana harcama grubunun yıllık enflasyona katkısı 5,05 puan, sağlığın katkısı 2,76 puan, çeşitli mal ve hizmetlerin 2,74 puan giyim ve ayakkabınının 2,70 puan, eğlence ve kültürün 1,82 puan, haberleşmenin 1,59 puan, eğitimin 1,38 puan olarak gerçekleşti.

Özel kapsamlı TÜFE'de yıllık artış yüzde 67,27

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'deki değişim, kasımda önceki aya göre yüzde 2,53, ocak-kasım dönemi itibarıyla yüzde 64,09, son bir yılda yüzde 67,27 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 57,56 olarak gerçekleşti.

Mevsimlik ürünler hariç TÜFE enflasyonu ise aylık yüzde 3,81, on bir aylık yüzde 61,17 ve yıllık yüzde 63,66 geldi. Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içecekler ve tütün ile altın hariç TÜFE'de aylık yüzde 1,96, on bir aylık yüzde 66,79, yıllık yüzde 69,89; işlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün hariç TÜFE'de aylık yüzde 3,46, on bir aylık yüzde 57,35, yıllık yüzde 59,24 artış meydana geldi. Alkollü içecekler ve tütün hariç TÜFE'de kasımda yüzde 3,06, on bir ayda yüzde 59,67, yıllık bazda yüzde 61,65; yönetilen-yönlendirilen fiyatlar hariç TÜFE'de aylık yüzde 2,11, on bir ayda yüzde 65,54, son bir yılda yüzde 67,04 artış yaşandı.

ÜFE'de yıllık artış yüzde 45,25

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) ise kasım ayında önceki aya göre yüzde 2,81, aralık ayına göre yüzde 42,59, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 45,25 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 53,15 artış gösterdi.

Sanayinin dört sektöründe aylık fiyat artışları; madencilik ve taş ocakçılığında yüzde 2,68, imalatta yüzde 2,26, ve su temininde yüzde 1,91 olurken, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında yüzde 10,99'a ulaştı. Yıllık değişimler ise madencilik ve taş ocakçılığında yüzde 65,49, imalatta yüzde 54,11 ve su temininde yüzde 70,23 olurken, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında ise yüzde 30 azalış yaşandı.

Ana sanayi gruplarından ara malında yüzde 2,50, dayanıklı tüketim malında yüzde 2,49, dayanıksız tüketim malında yüzde 3,07, enerjide yüzde 3,46 ve sermaye malında yüzde 2,85 artış yaşandı. Yıllık bazda ise ara malında yüzde 46,45, dayanıklı tüketim malında yüzde 61,16, dayanıksız tüketim malında yüzde 68,11 ve sermaye malında yüzde 65,21 yıllık fiyat artışı yaşanırken, enerjide yüzde 5,91 azalış kaydedildi.

Aralıkta yüzde 3,07 ile yıllık hedef tutuyor

Öte yandan, kasımdaki aylık yüzde 3,28'lik artışla ocak-kasım kümülatif enflasyonu yüzde 60,09'a ulaşırken, eylül ayında yayımlanan Orta Vadeli Program'da (OVP) yüzde 65 olarak öngörülen 2023 yılı TÜFE tahmininin tutma olasılığı yükseldi. Bu hedefin tutabilmesi için TÜFE'de yılın son ayı olan aralıktaki aylık TÜFE artışının yüzde 3,07'yi geçmemesi gerekiyor. Ancak yıllık hedef tutsa bile bu yüksek bir enflasyon düzeyini ifade ediyor.

OVP'de yıllık hedefin 2024 sonunda yüzde 33'e, 2025 sonunda yüzde 15,2'ye ve 2026'da yüzde 8,5'le tek haneye indirilmesi hedefleniyor. Merkez Bankası da bu yıl sonu itibariyle yüzde 22,3 olan enflasyon tahminini temmuz ayında yaptığı revizyonla 35,7 puan artırarak yüzde 58'e, kasımda da 7 puan daha artırarak yüzde 65'e çıkarmıştı. Banka 2024 sonu enflasyon tahminini de yüzde 36'ya yükselmişti.

Emekli zammı yaklaşık belli oldu

SSK ve Bağ-Kur emeklileri her yıl ocak ve temmuz aylarında altı aylık dönemler için bir önceki altı ayda gerçekleşen enflasyon kadar zam alırken, memur ve memur emeklilerin ise toplu sözleşme ile belirlenen altı aylık maaş artışlarına, bir önceki altı ayda uygulanan zam ile o dönemde gerçekleşen enflasyon arasındaki fark ilave ediliyor.

Buna göre ocak ayında yapılacak zamlar ve enflasyon farkının belirlenmesi için 3 Ocak'ta açıklanacak aralık ayı enflasyon gerçekleşmesi beklenecek. Ancak kasım enflasyon verileri ile birlikte 2024'ün ilk yarısı için uygulanacak memur ve emekli zamları da yaklaşık olarak belli oldu.

Bu yıl temmuz başı kasım sonu arasındaki beş ayda TÜFE artışı yüzde 33,66 olarak gerçekleşti. Aralık ayı enflasyonu sıfır bile olsa SSK ve Bağ-Kur emeklilerinin yılbaşı zammı bu oranda olacak. Aralık ayında gerçekleşecek enflasyon ise bu oranı daha

05.12.2023

da yükseltecek. Örneğin aralıkta aylık enflasyonun yüzde 3 gelmesi durumunda zam oranı yüzde 37,7'ye çıkacak.

Memur ve memur emeklileri için ise son beş aydaki yüzde 33,66'lık enflasyondan temmuzda aldıkları yüzde 6'lık artış düştüğünde, şimdiden yüzde 26,09'luk bir enflasyon farkı oluştu. Buna göre aralık enflasyonu sıfır dahi olsa, memur ve emeklileri, yılbaşında geçerli yüzde 15'lik toplu sözleşme zammına eklenecek bu oranla toplamda yüzde 45 zam alacak.

Aralıkta yüzde 3'lük bir aylık enflasyon olasılığında ise memurların enflasyon farkı yüzde 29,87'ye ulaşacak ve 2024'ün ilk yarısı için alacakları toplam zam da yüzde 50'ye yaklaşacak. Memur maaşlarına yapılacak artış, temmuzda verilen 8 bin 77 liralık seyyanen zam ile oluşan maaşa değil, kök maaşa uygulanacak.

Abdulkadir Selvi

İYİ Parti'nin kararı seçim sonuçlarını etkileyecek

İYİ Parti yerel seçimlerin kaderini önemli ölçüde etkileyecek bir karar aldı.

Geçen seçimlerde CHP ile ittifak yapan, 2019 yerel seçimlerinde CHP'nin İstanbul ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığını kazanmasını sağlayan İYİ Parti, yerel seçimlere kendi başına girme kararı aldı.

ÖZGÜR ÖZEL TEKLİF ETMİŞTİ

Daha doğrusu İYİ Parti Genel İdare Kurulu daha önce yerel seçimlere, "Hür ve müstakil olarak" girme kararı almıştı. CHP Genel Başkanı Özgür Özel'in Meral Akşener'i ziyaret ederek yerel seçimlerde işbirliği yapma teklifi üzerine İYİ Parti GİK toplandı. Tüm gözler GİK'ten çıkacak karara çevrilmişti.

HÜR VE MÜSTAKİL OLARAK

İYİ Parti seçimlere kendi başına girme kararının arkasında durdu. İYİ Parti sözcüsü Kürşad Zorlu kararın oy çokluğu ile alındığını açıkladı. 15 üye CHP ile ittifak yapılmasını isterken 35 üye seçimlere "Hür ve Müstakil" olarak girme kararının arkasında durdu.

ŞÜKÜR NAMAZI KILMIŞTI

Meral Akşener, CHP kurultayında seçim ittifakından dolayı HDP'ye, 6'lı Masa'nın diğer üyelerine teşekkür edilirken İYİ Parti'ye teşekkür edilmediği belirterek sitem etmişti. Hatta, "Şükür namazı kıldım" demişti.

AKŞENER'İN MANEVRASI

Buna rağmen Akşener, Özgür Özel'e "Bizim seçimlere parti olarak girme kararımız var. Ben diğer partilere de hür ve müstakil olarak girmeleri yönünde çağrı yaptım. Bu aşamadan sonra sizin seçim işbirliği teklifinizi kabul edemem" demedi. "GİK'te kendi adımıza girme kararımız var" dedi. Akşener siyasi olarak doğru bir hamle yaptı.

GİK'TE İKİ GÖRÜŞ ÇARPIŞTI

İYİ Parti içinde iki görüş vardı. GİK toplantısında ağırlıklı bir grup CHP ile ittifakın İYİ Parti'ye zarar verdiği görüşünü savundu. İYİ Parti'nin CHP gölgesinde kaldığı için yeterince büyümediğini savundu. "CHP seçimleri kaybederse biz de kaybetmiş sayılırız. Seçimden sonra partiyi toparlamamız mümkün olmayabilir" görüşünü savundular. "Kendimize saygımız gereği daha önce aldığımız kararın arkasında duralım" görüşünü savundu.

SEVİNÇ TWEETİ

İYİ Parti Genel Başkan yardımcıları Metin Ergun ile Şükrü Kuleyin başından itibaren seçimlere parti olarak girme kararını savunan isimlerdi. Şükrü Kuleyin toplantının ardından sevincini "Allah utandırmasın. Hür müstakil seçimlere katılıyoruz" diye attığı tweetle ortaya koydu.

İTTİFAKI SAVUNANLAR

Seçim işbirliğini savunanlar ise İstanbul ve Ankara Büyükşehir Belediyelerini iktidara kaptırmamak için, "Kazan kazan" yöntemiyle işbirliği yapılmasını savundu. Ama sonuçta İYİ Parti seçimlere kendi başına girme kararının arkasında durdu.

İYİ PARTİ TABANINDA NASIL KARŞILANACAK

PEKİ bu karar İYİ Parti tabanında nasıl karşılanacak? Tavanda sağlanamayan ittifak tabanda kurulabilecek mi? Özellikle de İstanbul ve Ankara'da İYİ Parti seçmeni Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş'ı desteklemeye devam edecek mi? Yoksa İYİ Parti adayına oy verecekler mi? İYİ Parti'nin İstanbul'daki oy oranı yüzde 8, Ankara'da ise yüzde 13 olduğu dikkate alınırsa seçimler üzerinde etkili olacak.

SEÇİMİN KADERİNİ ETKİLEYECEK

Meral Akşener bu seçimlere "Kantara çıkacağız ne kadar ağırlığımız olduğu ortaya çıkacak" demişti. İYİ Parti aldığı bu kararla hem kendi siyasi kaderi hem yerel seçimlerin kaderini etkileyecek bir adım attı. Şimdiye kadar yaptığı zikzaklar nedeniyle güvenilirliği zedelenen Meral Akşener ise siyasi tutarlılık adına önemli bir karar aldı.

İMAMOĞLU VE YAVAŞ'IN SEÇİMİ

İYİ Parti'nin bu kararı en çok Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş'ın kaderini etkileyecek. Bundan sonrasını İmamoğlu ve Yavaş düşünsün. Ama sadece İmamoğlu ve Yavaş'ın değil başta Antalya, Adana, Balıkesir ve Manisa olmak üzere en az 10 büyükşehir seçimleri üzerinde etkili olacak.

İYİ PARTİ'NİN GELECEĞİ

05.12.2023

İYİ Parti kendi siyasi geleceği açısından kritik bir karar aldı. Her seçimde CHP ile ittifak yapan parti neredeyse CHP'ye seçim kazandırma partisi konumuna düşmüştü. İYİ Parti bu kararıyla Türk siyasetinde kendi adı ve adaylarıyla yer alacağını ilan etmiş oldu. İYİ Parti kendi siyasi geleceği açısından doğru bir karar verdi.

TERİM'İN 3 MİLYON DOLARI

DİLAN Polat olayını unutma, unutturma.

Ponzi Seçil olayını unutma, unutturma.

Eğer bunları unutursan daha büyük fenomenler, daha büyük ponziler ortaya çıkar.

Eğer unutursan; milyonlarca çalışanın asgari ücret ne kadar olacak diye hesap üstüne hesap yaptığı, insanların Halk Ekmek kuyruğunda beklediği, elektrik, su faturasını ödemek için kılı kırk yardığı, emeklinin zam beklediği bir dönemde sonradan görme fenomenlerin ortalığa dolarları saçarak dolaşmaları karşısında alın teriyle geçinen milyonlar umutsuzluğa kapılır. Orhan Gencebay modunda, "Batsın Bu Dünya" şarkılarını söylemeye devam ederler...

SANAL BAHİS ÇETESİ

Çünkü o fenomenler işin vitrini. Asıl arkada bir ucu Gürcistan'da, bir ucu Kıbrıs'ta, diğer ucu Dubai'de olan bahis çetesi, kumar mafyası ve kara para baronları var.

Güzellik merkezleri; kozmetik ürün pazarlamaları adı altında kirli paralarını sisteme sokmaya çalışıyorlar.

Etrafa saçılan Dilan Polat'ın, "Enercii"si değil, kara para...

ÇETELERLE MÜCADELE

O nedenle İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın çetelerle mücadelesini yürekten destekliyorum. Çünkü bu işin sonu Kıbrıs'taki Halil Falyalı cinayetinde olduğu gibi silahlı hesaplaşmaya kadar gider.

PONZİ SEÇİL TEK BAŞINA MIYDI

Yüksek kâr getirisi altında ünlü futbolcuları dolandıran Seçil Erzan gibilerden, onlara kol kanat gerenlerden hesap sormazsan banka şubeleri Ponzi Seçil'ler ile dolar.

'Seçil Erzan bu işleri tek başına mı yapmış, ona referans olanların, onu koruyup kollayan banka yöneticilerinin hiç suçu yok mu?' demezsen; bir Seçil bulur, tüm faturayı ona keser, onlar büyük futbol adamı, büyük bankacı olarak ortalarda dolaşmaya devam ederler.

İbrahim Kahveci

Ücrete bile şükredeceksiniz

Gündem asgari ücret...

Cumhurbaşkanı Erdoğan'da yüzde 35 zam sinyali ile beraber "yılda bir kez zam" modeline döneceğini açıkladı.

Şu anda asgari ücret 11.402 lira. Buna yüzde 35-40 civarı zam yapılması durumunda asgari ücretin 15.400 civarı bir ücret oluyor.

Oysa yılda bir kez zam yapılacaksa bu yılın yaşanan enflasyonu yanında gelecek yılın yüzde 36 yılsonu beklenen enflasyonu da dikkate alınmalıdır. Hatta ve hatta herkes biliyor ki, 2024'ün ilk yarısında enflasyon zirveye çıkacak.

Ama biz yine de yılsonu yüzde 36 resmi beklentiyi dikkate alalım. Açlık sınırı şu anda 14.026 lira olduğunda göre yaklaşık aralık ayı fiyat artışı ile 2024 fiyat artışı toplamı yüzde 40 civarı ediyor. O vakit açlık sınırı 16.636 liraya yükselmiş olacaktır.

Şimdi mesele şu: Beklenen açlık sınırına göre mi zam yapılacak yoksa geçmiş enflasyon sıfır kabul edilip sadece beklenen enflasyona göre mi zam yapılacak?

Sosyal medya'dan Hakan Kara'da benzer hesap yaparak işin orta yolunu açıkladı. Buna göre gelecek yılın ikinci yarısında asgari ücret açlık sınırının altına düşecek şekilde ayarlanırsa ortalama asgari ücret 17.500 liraya geliyor.

Bu hesap bizim alttaki grafikte de aynı sonucu veriyor. Eğer asgari ücrete 2024 yılında bir kez zam yapılacaksa en düşük seviyesi 17.500 lira olmalıdır.

Asgari ücret hesabı bu şekilde ama mesele asgari ücret bile değil.

Bakın dünkü yazımda dış ticaretin tüketime dayalı şekilde hızla artmaya devam ettiğini verdim.

05.12.2023

Bunun anlamı şudur: Bu faiz oranı enflasyonu düşürmek için yeterli gelmemektedir. Yan faizler daha da artırılmak durumundadır.

Seçimden önce defalarca yazdım: “Uygulanacak program bellidir ama maliyetinin ne olacağına toplum karar verecektir” demiştik.

Nitekim toplum yüksek maliyetli istikrar programını tercih etti. Türk Halkı daha yüksek maliyet ödemek istedi, daha çok fakirlik istedi ve ona göre oy verdi... Adeta “kuru soğana Reis’lerini yedirmediler.

Şimdi fatura ödeme zamanı geliyor.

Dikkat ederseniz ekonomi yönetimi ısrarla enflasyonun bir nedeninin yüksek ücretler olduğunu söylüyor.

Bana göre bu çok yanlış bir varsayım ama onlar da haklı... Çünkü vatandaş açlık sınırının altında ücrette bile REİS’lerine koştu. En düşük emekli maaşı 7500 lira ile dururken herkes REİS dedi.

O zaman yönetiminin düşük ücret için önünde bir engel yoktur. Toplum daha da fakirleştirmek için önlerinde geniş bir alan mevcut.

Ama asıl mesele şudur: Önümüzdeki dönemde kemer sıkma sürecinde düşük ücrette bile iş bulmak zorlaşacaktır. Hatta 3-4 milyon civarı kişinin işini kaybedeceğini ben defalarca yazıyorum. (Seçimlerden önce yazdım)

Bakınız 2019 yılında kemer sıkma politikasında 2 milyon 252 bin lise ve altı eğitimli işini kaybetmişti.

Şimdi çok daha sert bir kemer sıkma politikası gelecek ve de artık dış politikada da feci şekilde sıkışmış durumdayız.

Ben derim ki ücretin düzeyine bakmayın ve işinize sahip çıkın. Çünkü Türkiye zombi şirketlerde dünya lideri. Yani batmak durumda şirketimiz çok fazla.

Artık düşük faiz ve ucuz emek bileşeni ile süren bu yalancı cennet bitiyor. Sizlere resmen deniyor ki, “bir ücret alıyorsanız sevinin, seviyesi hiç önemli değil”.

Haklılar...

Ödenmesi gereken faturayı Halk istedi ve tercih etti. Afiyet olsun ve geçmiş olsun. Buyurun ödeyiniz...

